

2. ALINTI YAPMA (KAYNAK GÖSTERME) YÖNTEMLERİ

Kaynak göstermenin önemi

- Bilim ahlakının gereğidir.
 - Bilginin asıl sahibini belirtir.
 - Araştırmacının katkısını açıkça ortaya koyar.
- Çalışmanın güvenilirliğini artırır.
 - Çalışmanın derinliği konusunda fikir verir.
 - Sunulan bilgiyi veya görüşü belgeler.
 - Denetim olanağı sağlar.
- Kullanılan kaynaklara erişim olanağı sağlar.
 - Doğruluk
 - Yeterlilik
 - Tutarlılık

Kaynak göstermenin aşamaları

- Çalışmanın sonunda kaynak gösterme
 - Kaynakça / Bibliyografya
- Çalışmanın içinde kaynak gösterme
 - Gönderme

Temel Yaklaşımlar

- Numerik yaklaşım
 - Metnin akışını bozmaz.
 - Metne yapılan eklemeler sorun yaratabilir.
 - Metin içinde kaynakla ilgili bilgi verilmez.
- Yazar–Tarih yaklaşımı

- Metnin akışını bozabilir.
- Kullanımı çok kolaydır.
- Metin içinde kaynakla ilgili bilgi verilir.

Kaynak gösterme biçimleri

- Çok sayıda kaynak gösterme biçimi vardır.
- İki temel yaklaşımdan birine dayanır.
- Genellikle bir disipline yönelik olur.
- Biçimler arasında küçük farklılıklar vardır.
- Farklılıklar ilgili disiplinin gereksinimlerinden kaynaklanır.
- Standartlaşmayı sağlar.
- Kuralları belirler.
- Bilimsel iletişimi kolaylaştırır.
- Sürekli gelişir.

Kaynak gösterme biçiminin seçimi

- Seçim başkaları tarafından yapılmıştır:
 - Yayıncı
 - Editör
 - Danışman
 - Enstitü
 - Üniversite
- Seçim şansı varsa:
 - Amaca uygunluk

- Disipline uygunluk
- Okuyucunun işini kolaylaştırmak
- Metnin akışını bozmamak
- Biliyor olmak

Künye hazırlamak

- Aktarılan bilgi hemen hemen tüm sistemlerde aynıdır.
- Aktarılan bilgi kaynağın türüne göre değişir.
- Düzen, kullanılan sisteme göre değişir.
- Amaç, kaynağa erişimi sağlamaktır.

Alıntı ve gönderme

- Kaynakça yararlanılan kaynakları gösterir.
- Hangi bilginin hangi kaynaktan alındığını göstermez.
- Bu bilgi ilgili kaynağa metin içinde gönderme (atıf) yapılarak iletilir.

✓ Aktarma işlemi, kaynağa alınış şekline göre iki farklı şekilde yapılabilmektedir:

1) Doğrudan Alıntı: Bir yazarın ifadesini, hiçbir değişiklik yapmadan tırnak içinde vermektir.

2) Dolaylı Alıntı: Bir yazarın düşüncelerini özetleyerek, kendi cümlelerimizle, farklı bir şekilde ifade etmektir.

1) Metin içi kaynak gösterimi (doğrudan alıntı yapma yöntemi)

a) En çok 3 satıra kadar olan alıntılar, metnin bir parçası olarak “tırnak” içinde yazılır ve kaynak gösterimi ise parantez içerisinde gösterilir.

b) Alıntı 3 satırdan fazla ise, alıntı yapılan metin sağ ve soldan 1'er cm içeriden olmak üzere ve yazım metninden bir küçük punto ve 1 satır aralığı ile yazılarak, metin bitiminde parantez içinde kaynak gösterimi yapılır.

2) Metin içi kaynak gösterimi (dolaylı alıntı yapma yöntemi)

Dolaylı aktarma, araştırmacının ana fikir ve anlam değişmeksizin aktarmak istediği bilgiyi kendi üslup ve tarzıyla anlatması veya özetlemesidir. Aktarma yapılırken anlam kayması olmamasına ve araştırma metninde bir bütünlük sağlanmasına dikkat edilmelidir.

- Doğrudan aktarmada olduğu gibi tırnak işareti gibi özel bir işaret kullanılmaz.
- Ancak dolaylı aktarmada da kaynak gösterilmesi zorunludur.

3) Yazar Sayısı ve Yayının Niteliğine Göre Alıntı Yapma Stilleri

- **Standart alıntı:** Yazar sayısına, yayının niteliğine ve metnin akış şekline göre alıntı biçimi farklılıklar gösterebilir.

tek yazar: (Kartal, 2013: 13)

İki yazar: (Yalçınkaya-Özçelik, 2012: 28)

Üç ve daha fazla yazar: (Yalçınkaya ve diğ., 2015: 36)

*Bir ansiklopedi ise ansiklopedinin ismi yazılır:

Örnek:(Encyclopedia Britannica, 2010:26).

İnternet Kaynağı:

1) Eğer kaynağın yazar(lar)ı belirli ise: Süreli yayınlardakine benzer şekilde kaynak gösterilir. Ancak, kaynağın yer aldığı İnternet adresi kaynakçada tüm uzantılarıyla verilir.

Eğer Internet'ten indirilen kaynaklar için tarih verilmemişse ilgili dosyaya erişim tarihi hem kaynakçada hem de metin içinde kullanılır.

2) Eğer kaynağın yazar(lar)ı belirli değil ise: Burada özel bir teknik kullanılabilir. Metin içinde kaynak gösterilirken (http1) veya (www1) gibi bir kısaltma kullanılır ve kaynakça kısmında bu kısaltmanın uzun hali erişim tarihiyle birlikte belirtilir.

Örnek:(www1).

*Aynı yazarın aynı yıl yazılmış birden fazla çalışması: bu durumda yılların sonuna a, b, c gibi harfler getirilerek farklılık gösterilir.

*Aynı paragraf içinde birden fazla çalışma kullanmak: (Kartal, 2016: 5; Aydın, 2013: 26; Taşkiran, 2002: 12).